

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS GÁLATAS

1 ¹Wejr Pablutcha, ančhucaquin tii cartal cjiyržcučha. Jesucristužtan Yooz Ejpžtan cuchanzquita apóstol žoñtcha wejrqui, anačha žoñž cuchanzquititqui. Nižaza anačha žoñž uchtitqui tii apóstol puestuquiz. Antiz Jesucristužtan Yooz Ejpžtan wejr tii apóstol puestuquiz utchičha. Yooz Ejpčha Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchiqui. ²Wejrqui tjapa wejttan žejlñi jilanacžtan ančhucaquin tsaanzcučha. Ančhucqui Galacia provinciquin icliz žoñinacžhucčha. ³Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan ančhucaquiz zumaj yanapla, nižaza ančhucaquiz cuntintu kuzziz walikaj kamkatla. ⁴Tii muntuquiz kamcan, žoñinacaqui ana zuma kamañchiz kamčha. Nii ana zuma kamañquiztan liwriizjapa, Jesucristuqui ticzičha. Nižaza učhum ujnac laycu ticzičha Yooz Ejpž munañpi jaru. Jalla nii Yoozza učhum yanapñiqui. ⁵Yooz Ejpqui wiñaya honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

TSJIIKAZ LIWRIIÑI TAKU ŽEJLČHA

⁶Wejrqui ančhuca puntu nonžcu ispantichinčha. Ančhucqui ratulla Yoozquiztan zarakquičha. Jesucristuž ančhucaquiz okžñiž cjen, Yoozqui ančhuc kjawzičha, liwriita cjisjapa.

Yoozquiztan zarakcan ančhucqui yekja tsjemat liwriiñi taku catokquičha. ⁷Pero anaž yekja liwriiñi takuqui želasačha. Tsjii tsjii žoñinacaqui ančhuca kuz turwayskatz pecčha. Nižaza Jesucristuž liwriiñi taku tsjematquin querz pecčha. Wejrnacqui ančhucaquiz werar liwriiñi taku paljaychinčha. Jalla niic ančhucqui zizza. ⁸Jalla nižtiquiztan jakziltamiž tsjemat liwriiñi taku ančhucaquiz tjaajnasaz niiqui, jalla nii žoñiqui Yooziž castictaj cjila. Wejr mekaj cjila, arajpachquiztan tjonchi anjila mekaj cjila, jakziltami yekja tsjemat liwriiñi taku tjaajnasaz niiqui, castictaj cjila. ⁹Tuquiqui nižtapan chiichinčha. Jaziqui wilta nižtapachal chiyučha: Jakziltamiž yekja tsjemat liwriiñi taku ančhucaquiz tjaajnasaz niiqui, jalla niiqui Yooziž castictapaj cjila. Ančhucqui werar liwriiñi taku catokchinčhucčha. Ana iya žejlčha. ¹⁰Jalla nuž c'aripacha chiican, ččhjulut pecoj wejrjo? Anal pecučha “Amčha zumamqui” cjiñinacaqui. Nižaza anal pecučha žoñinacž kuz wali cjiskatzjapa. Jalla nižta pecaquiz niiqui, Jesucristuž mantuquiz sirwiñi ana cjichucačha.

PABLUŽ OJKLAYTA QUINTU

¹¹Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz tuž tjaajnz pecučha.

Weriž paljayta liwriiñi takuqui anača žoñž kuzquiztan pinsita. ¹²Ana jec žoñžquiztanami nii liwriiñi taku nonzinča, nižaza anaž jec žoñimi wejtquiz nii liwriiñi taku tjaajinchiqui. Jesucristupachača wejtquiz tjaajinchiqui.

¹³Tuquiqui wejrqui judfo žoñinacž kamañ jaru kamiñtača. Jalla nii nonzinčhucča. Tuquiqui Yooz partir žoñinaca tanžcu ninaca walja sufriskatiñtača. Yooz icliz žoñinaca k'ala akz pecaytuča. ¹⁴Nižaza wejrqui judfo cuzturumpinacž puntu juc'anti zizzinča, wejt judfo mazinacžquiztan juc'anti. Wejrqui wejt tuquita atchi ejpnacž cuzturumpiquiz tjapa kuztantača. Nii cuzturumpinacž jaru kamzjapa ancha c'unchintača.

¹⁵Jalla nuž cjenami Yoozqui wejr t'akziča, niiž apóstol cjisjapa. Ima weriž maaquiztan nasan, Yoozqui wejr t'akzjapa tantiichiča. Nižaza Yoozqui wejtquiz ancha okzñiž cjen, wejr kjawziča, liwriita cjisjapa. Čhjulatorat wejr kjawz tantiitčhaja, jalla nii ora wejr kjawziča, ¹⁶niiž zinta Majch pajjapa, nižaza niiž apóstol cjisjapa. Nižaza Yoozqui wejr kjawziča, ana judfo wajtchiz žoñinacžquin Jesucristuž puntu paljayñi cjisjapa. Jalla nuž Yooztan niiž Majchtan pajžcu, ana jecžtanami kazñi ojkchinča. ¹⁷Nižaza ana Jerusalén watjami ojkchinča, parti apostolanacžtan kazñimi. Ninacaqui wejt tuqui apóstol puestuquin luzzitača. Jalla nuž wejt tuqui luzziž cjenami ana ninacžtan kazñi ojkchinča. Antiz Arabia yokquin ojkchinča. Wiruñaquí niwjctan Damasco wajtquin quejpžquichinča.

¹⁸Nekztanaqui čhjep watquiztan Jerusalén ojkchinča, Pedružtan zalzjapa. Jalla nekztan Pedružtan

tsjii tunca pjijskan tjuñi kamchinča.

¹⁹Jalla nicju kamcan, Jesucristo Jilirž lajk Jacobo cjeta apostolžtan zalchinča. Ana jakzilta parti apostolonacžtanami zalchinča. ²⁰Yooz yujcquiz žejlcan, anal toscara chiyuča. Tii weriž cijirtaqui werarača.

²¹Jerusalén wajtquiztan zarakžcu, Siria yokaran nižaza Cilicia yokaran ojkchinča. ²²Judea yokquin kamñi criichinacžtan ima zalchinča. Nii Cristuž partir žoñinacaqui ima wejr paj-kalča. ²³Ninacaqui wejt puntuquiztan tii quintukaz zizziča: “Nii wejrnacaz sufriskatta žoñiqui niipachaž Jesucristužquin kuztan criichiqui. Tuquiqui liwriiñi Jesucristuž puntu k'ala tjtanz pecñitača. Anziqui niiqui liwriiñi Jesucristuž puntu paljayla”. Jalla nuž cjetča wejt puntuquiztanaqui. ²⁴Nii criichinacaqui Yooztajapa honora waytichiča wejt puntu nonziž cjen.

APOSTOLONACAQUI PABLO ZUMA RISIWCHIČA

2 ¹Nekztan tunca pusin watquiztan wila Jerusalén watja ojkchinča Bernabežtan. Nižaza Tito chjitchinča.

²Yooz wejtquiz chiitan, Jerusalén watja ojkchinča. Jalla nicju jaknužt yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku paljaytučhaja, jalla nii mazinž pecchinča. Primiraqui icliz jilirinacžtan ajčcu ninacžquiz mazinchinča, nekztan parti criichinacžquiz mazinchinča weriž paljayta liwriiñi Yooz taku, jalla nii. Jalla nuž mazinchinča, weriž Yooztajapa langžta ana ina cjisjapa. Nižaza anz weriž Yooztajapa langzaqui ana ina cjiskatz pecuča. Jalla nižtiquiztan weriž paljaytaqui nii judfo criichinacžquiz mazinchinča. ³Ninacaqui wejr zuma risiwchiča.

Nižaza Tituqui wejttañ chicha želatča. Nii Tituqui griego wajtchiz žoñi cjan, ana janchiquiz chimpuchiztača, judío žoñinacž cuzturumpi jaru. Jalla nuž cjenami judío žoñinacž cuzturumpi ana paakatchičha, nii janchiquiz chimpuchiz cuzturumpi, jalla nii. ⁴Pero tsjii kjaž žoñinaca želatča, “Wejrnactča criichinacaqui” cjiñi. Jalla ninacaqui anatača lijitum criichinacaqui pero. Criichinacžporquiz chjojzaka luzzitača. Jalla nii ana zum žoñinacaqui awayt'i luzzitača, jaknužt wejrnacqui Jesucristužquin kuzziz cjen Moisés liquiztan liwriita, jalla nii. Ninacaz Titžquiz judío chimpuchiz cjiskatz pecatča. Nižaza ninacaqui wilaž wejrnac ninacž lii mantuquiz utz pecatča. ⁵Anapan ninacž munañpi jaru cjiskatchinča. Wejrnacqui pecaytuča, ančucqui werar liwriiñi Yooz tawk jaru tirapan kamzjapa, jalla nuž.

⁶Nekz željñi pajta jilirinacaqui ana wejtquiz čjul ew taku tjaajinčiča. Jiliri cjenami ana jiliri cjenami wejtquiz anal importayuča. Yoozquiz žoñinaca ana ililliziča. Yooz yujcquiziqui tjapa criichinacaqui tsjii parijuča. ⁷Jalla ninacaqui wejtquiz ana čjul ew taku tjaajinčiča. Antiz ninacaqui wejr pajčiča, Yooziž uchta apóstol, nižaza werar liwriiñi taku paljayñi, jalla nii. Wejrqui uchtača yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku paljayajo, jaknužt Yoozqui Pedro utčhaja, judío wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi taku paljayajo, jalla nižtapacha. ⁸Yoozqui Pedro cuchanchičha, judío žoñinacžquiz liwriiñi taku paljayajo. Jalla nii Yoozpacha wejr cuchanchizakazza, yekja wajtchiz žoñinacžquiz paljayajo. Yoozqui jalla nuž pucultan cuchanchičha nižtajapa langznajo.

⁹Jalla nižtiquiztan Jacobžtan Pedružtan Juanžtan wejr pajčiča, Yooz amt'ita jaru apóstol puestuquiz uchta, jalla nii. Nii čjepultanaqui pajta chawjc jilirinacatača. Jalla nuž wejr pajžcu, ninacaqui wejr zuma risiwchiča. Bernabequi risiwtažakazza. Jalla nižtiquiztan wejtnacatan ninacžtan wali cjiyassinča. Wejrnacqui tsjii zuma acuerduquiz kazzassinča, wejrnaca yekja wajtchiz žoñinacžquin paljayi ojczjapa, nižaza ninaca judío žoñinacžquin paljayi ojczjapa, jalla nuž. ¹⁰Nižaza ninacaqui wejtnacauiz roct'ichiča, pori žoñinacžquin yanapzjapa cjuñznajo. Wejrqui nižtapacha zakaz ancha tantiyuča.

PEDRUŽTAN PABLUŽTAN ANTIOQUIA WAJTQUIN

¹¹Niž wiruñ Pedruqui Antioquía watja ojčhiča. Jalla nicju Pedružquiz zumpacha chiižinčinča, niž yujcquizpacha. Niiž kamtaqui ana zumquintača. ¹²Antioquía wajtquin irantižcu, Pedruqui nii wajtchiz ana judío žoñinacžtan lujlchiča. Nekztan tsjii kjaž Jacobž partir žoñinacaqui irantichiča. Jalla ninacaqui judío cuzturumpinaca exijñitača. Jalla ninacžquiz ekskcu, Pedruqui nii ana judío žoñinacžquiztan tsjii latu zarakchiča. ¹³Pedruž nuž zaraktan, parti judío criichinacaqui nižtapacha zakaz tsjii latu zarakchiča. Pero ninacaqui kuzquiz zizatča, nižta zarakz ana wali, jalla nii. Bernabemi ninacžtan chica zarakzkattatača. ¹⁴Jalla nuž zarakžcu ninacaqui werar liwriiñi Yooz tawk jaru ana kamčiča. Jalla ninaca zarakñi cheržcu wejrqui tjapa žoñinacž yujcquiz Pedružquiz zumpacha chiižinčinča, tuž cjan: —Amqui judío žoñimča.

Jalla nuž cjenami amqui ana judío žonižtakaz kamñamčha. Amqui judío cutzturumpinac jaru ana kamñamčha. Jalla nižtiquiztan ěkjažtiquiztan amqui tii ana judío žoinaca judío žoinacažtakaz kamkatz pecya? Anapanž zuma niiqui.

JESUCRISTUŽQUIN KUZZIZ CJEN ŽOINACA LIWRIITAČHA

¹⁵Wejrnacqui judío žoinacžquiztan tjoninčha. Yekja wajtchiz žoinacžquiztanami, Yooz quintraa pañi žoinacžquiztanami anapan tjoninčha. ¹⁶Jalla nuž tjonniž cjenami wejrnacqui zizzinčha, anaž jakziltami Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasačha. Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, žoinacaqui Jesucristužquin kuzziz cjistančha. Jalla nuž zizzinčha. Wejrnac zakaz Jesucristužquin kuz tjaachinčha, Yooz yujcquiz zuma cjisjapa. Anaž jakziltami Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasačha. Jalla nižtiquiztan wejrnac zakaz Moisés lii jaru kamchiž cjen, Yooz yujcquiz anapanž zuma cjisnasačha.

¹⁷Yooz yujcquiz zuma cjisjapa wejrnacqui Jesucristužquin kuz tjaachinčha. Jalla nii kuz tjaaz oraqui, wejrnacqui yekja wajtchiz žoinaca irata persun uj pajstantačha, “Wejrnacmi zakaz ujchiztčha”, cjicanaqui. ěJalla nuž wejrnacž persun uj pajchiž cjen, Jesucristuqui wejrnac nižta ujchiz cjiskatjo? Anapanž cjesačha. ¹⁸Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, Moisés lii ana walčha. Jalla nuž wejrqui tjaajinchinčha. Anziqui wejrqui wilta chiiitasaž niiqui, “Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasačha” jalla nižtiquiztan wejrqui juc'anti ujchizpan cjitasachha. ¹⁹Moisés lii mantuquiz kaman nii

liiqui kjanapacha wejtquiz tjeezičha, wejrqui ujchizpantčha, jalla nii. Jalla nižtiquiztan wejt persun uj pajžcu, Jesucristužquin kuz tjaachinčha. Jalla nižtiquiztan Moisés liiquiztan liwriitačha wejrqui, Yooztajapa kamzjapa. ²⁰Jesucristuqui wejt ujnac laycu cruzquiz ch'awcta ticzičha. Jalla nuž wejt ujnac laycu ticziž cjen, wejrqui nižtan chica ticzižtakaztčha. Wejt tuquita ana zuma kamaña jaytichinčha, jalla nižtiquiztan ew kamañchizza wejrqui. Pero anačha wejt persun kamañchiz antiz Cristuž kamañchiz kamučha. Jaziqui tii muntuquiz žejtan ew kamañchiz kamučha. Jesucristo Yooz Majchquin kuz tjaatiquiztan Jesucristuqui wejtquiz okžniž cjen, wejt ticz cuntiquiztan ticzičha. ²¹Yoozqui žoinacžquiz okžcu, Jesucristo cuchanžquichičha žoinaca liwriizjapa. Liwriiñi Yooz taku anal nicz pecučha. Moisés lii jaru kamchiž cjen žoinacaqui Yooz yujcquiz zuma cjiisiž cjitasaz niiqui, Jesucristuqui inapankaz ticztasačha. Anapančha nužuqu.

LIWRIIZ PUNTU

3 ¹Galat wajtchiz žoinaca, ančhucčha zumžužtakaz. ěJequit ančhuc incallchejo? ěJequit werar liwriiñi tawkquiztan ančhuc tsjii kjutñi chjitchejo? Liwriiz puntu paljaycan wejrnacqui Jesucristuž puntuquiztan kjanapacha ančhucaquiz tjaajinchinčha, Jesucristuqui žoinacž ujnacquiztan cruzquiz ch'awcta ticzičha, jalla nii. ²Tsjii pewcz pecučha. ěMoisés lii jaru kamchiž cjen, Espiritu Santo ančhuca kuzquiz luzzikay? Anapančha. Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan, nekztan Espiritu Santuqui ančhuca kuzquiz luzzičha. Jalla niiqui nužupančha. ³ěKjažtiquiztan ancha

zumzu ančhucjo? Espíritu Santuž cjen ančhucqui Yooz kamañquiz kami kallantichinčhuccha. ¿Persun kuzcama kamcanaqui Yooztajapa tsjan zuma kamasajo? Anapanča. ⁴¿Jesucristužquin criižcu ančhucqui inakaz sufrichinčhuc cjes kjažtatajo? Ana inakaz ančhucqui sufrichinčhucžlani. ⁵Yoozqui ančuca kuzquiz niiz Espíritu Santo luzkatchiča. Nižaza ančucaž cheran Yoozqui milajrunaca paachiča. ¿Ančucaž Moisés lii jaru kamtiquiztan jalla nižta milajrunaca Yooz paachejo? Anapanča. Ančhucqui Jesucristuž puntuquiztan nonžcu catokchinčhuccha. Jaziqui ančucaž Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan Yoozqui ančucaž cheran milajru paachiča.

⁶Abraham zakaz Yoozquin kuz tjaachitača. Jalla nuž tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjiskattatača. ⁷Jalla nižtiquiztan jakziltat Jesucristužquin kuz tjaačhaja, jalla niiqui ultim Abrahamž majchmaatiča. Jalla niic werar razunača. ⁸Yoozqui tuquitanpacha tuž tantiichiča, Jesucristužquin kuz tjaañi žoñinaca Yooz yujcquiz zuma cjiskattaž cjesača, jalla nuž tantiichiča. Jalla nižtiquiztan tuquitanpacha liwriiñi Yooz puntuqui Abrahamžquiz chiitatača, tuž cjican: “Amiž cjen tjapa wajtquiztan žoñinaca zumaž cjiskattaž cjequiča”. Jalla nuž cjiča cijjrta Yooz takuqui. ⁹Jalla nižtiquiztan jakziltat Jesucristužquin kuz tjaačhaja, jalla niiqui Abrahamžtan zuma cjiskattaž cjesača.

¹⁰Jakzilta žoñinacat Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, Moisés liiquiz kuz tjaačhaja jalla ninacaqui Yooziž castictaž cjequiča. Cijjrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat tjapa

Moisés liiquiz mantitanac jaru ana zumpacha kamčhaja, jalla ninacaqui Yooziž castictaž cjequiča”. ¹¹Anaž jecmi Moisés lii jaru zumpacha kami atasača. Jalla nižtiquiztan Moisés liiquiz kuz tjaatiquiztan anaž jecmi Yooz yujcquiziqui zuma cjisnasača. Kjanapachača nii razunaqui. Cijjrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat Yoozquin kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjisnačhaja, jalla niiqui Yooztan kamaquiča”. ¹²Pero Moisés lii jaru kamcan, Yoozquin kuz tjaažqui ana walča. Moisés lii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat Moisés lii jaru kamčhaja, jalla niiqui nii lii jaru kamtiquiztan Yooztan kamaquiča”.

¹³Pero anaž jecmi nii lii jaru zumpacha kamasacha. Jalla nižtiquiztan tjapa žoñinacaqui Yooziž castictaž waquiziča. Pero Jesucristuqui učhum liwriichiča, Yooziž ana casticta cjejajo. Jesucristupacha učhum cuntiquiztan casticta cjissiča. Cijjrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat cruzquiz ticznačhaja, jalla niiqui tjeēja, Yooziž castictaž, jalla nii”. ¹⁴Jesucristuqui yekja wajtchiz žoñinacž cuntiquiztan zakaz casticta cjissiča, ninaca Abrahamžtan Yooz yujcquiz zuma cjiskatzjapa. Nižaza Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yoozqui tjapa učhum kuznacquiz niiz Espíritu Santo luzkatchiča, niiz tuquita chiita takucama.

MOISES LII PUNTU

¹⁵Jilanaca, cullaquinaca, tsjii puntul chiyača. Tiiž nonžna. Tsjii zuma legali acuerduquiz luzta, nižaza jiliriž sillta, jalla nii documentuqui ana wira campiyasača, nižaza ana nekc yapasača, jiliri sillta jaru.

¹⁶ Anziqui tii puntul chiyača. Yoozqui taku tjaachiča Abrahamžquizimi niiz majchquizimi. Yooz takuqui anaž cjiča, “Majchmaatinacžquizimi”, cjicanaqui. Anaž wacchi žoñinacž puntuquiztan chiiča. Antiz tsjii žoñž puntuquiztankaz chiichiča. Jalla nii žoñiča Cristuqui. ¹⁷ Jalla tuž chiyuča: Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča. Nekztan pusi patac quinsa tuncan watanacquiztan Yoozqui Moisesquiz niiz lii tjaachiča. Jalla nii wiruñ tjaata liiqui nii tuquita Abrahamžquiz tjaata taku anapanž ana walkatasacha. ¹⁸ Moisés lii jaru kamchiz cjen Yooz zumanaca tanžtaž cjitasaž niiqui, jalla nižtiquiztan Yooziž Abrahamžquiz tjaata taku anaž waltasača. Pero panž walča. Yoozqui Abrahamžquiz nužukaz taku tjaachiča, žoñinaca liwriizjapa.

¹⁹ Jalla nižtiquiztan, čhjuljapat Moisés lii sirwiya? Jalla tužuča. Moisesquiz nii liiqui tjaatatača, žoñinacž ujnaca tjeezjapa. Nižaza nii liiqui walatča, Jesucristuž tjonzcama. Jesucristuqui Abrahamž majchmaatquiztan tjonniča. Nižaza niiz puntuquiztan chiiča nii Yooziž Abrahamžquiz tjaata takuqui. Yoozqui anjilanaca cuchanžquichiča, niiz lii Moisesquiz tjaazjapa. Nekztan Moisesqui parti žoñinacžquiz Yooz mantitanaca tjaajinchíča. ²⁰ Moisesqui nii liižtan žoñinacžquiz mantichiča, žoñinaca nii lii cumplajo. Pero Yoozqui niiz persun tjaata taku cumplichiča. Yooz alaja cumplichiča.

²¹ Jalla nižtiquiztan, čkjaž cji? Č Moisés liiqui Yooziž tjaata tawka quintra cjesaya? Anapanž cjesača. Anaž jecmi Moisés lii jaru zumpacha kamasacha, Yooztan wiñaya kamzjapa. Jalla nii lii jaru žoñinaca kamtasaz niiqui, Yooz yujcquiz zuma

cjitasača, nii lii jaru kamtiquiztan.

²² Pero cjiřta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tjapa žoñinacaqui uj paachiž cjen castictaž cjequiča”. Jalla nuž cjenami, Jesucristužquin kuz tjaañi žoñinacaqui Yooziž tjaata taku tanznasača, ana casticta cjisjapa, Yooztan wiñaya kamzjapa.

²³ Ima Jesucristuž puntuquiztan zizcan učumqui Moisés lii mantuquiz želatča. Nižaza nuž žejlchinčhumtača Jesucristužquin kuz tjaazcama. ²⁴ Jalla nižtiquiztan Moisés lii mantuquiz želatča učumqui, Jesucristuž tjonzcama. Nekztan Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjissinčhumča, nižaza ana ujchiz. ²⁵ Anziqui žoñinacaqui Jesucristuž puntuquiztan zizasača. Jalla nižtiquiztan učumnacqui Moisés lii mantuquiz žejlžqui žeržtača.

²⁶ Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan tjapa ančhucqui Yooz partiquiz žejlča, Yooz maatinacčhucča. ²⁷ Jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziz cjiscu bautista cječhaja, jalla niiqui Cristuž partiquiz cjissiča. Nižaza ew kamañchiz cjissa. ²⁸ Cristuž partiquiz žejlcan, anaž t'aka t'aka žejlča. Judío žoñinacami, yekja wajtchiz žoñinacami, žoñž mantuquiz žejlñi žoñinacami, ana žoñž mantuquiz žejlñi žoñinacami, luctakami, maatakami, jalla tjapa žoñinacaqui Jesucristuž partiquiz žejlcan Yooz yujcquiz tsjii parijuča. Nižaza tsjii t'akquizkazza. ²⁹ Nižaza Cristuž partiquiz želaquiz niiqui, ančhucqui Abrahamž ultim lijitum majchmaatinacčhucča. Nižaza ančhucqui Abrahamž lijitum majch maatinacažlaj niiqui, ančhucqui Yooziž Abrahamžquiz tjaata taku tsjii irinsažtakaz tanznaquiča, Yooztan wiñaya kamzjapa.

**UĈHUMNACAQUI YOOZ
MAATIĈHUMĈHA**

4 ¹Nii irinsa puntu tii zakaz chiiz pecuĉha. Tsjii irinsa tanzñi ocjalaqui ŝoñi pajkzcama anaŝ irinsa tanznasaĉha. Ocjala cjicanaqui nii famillŝquiz piyunaŝtakaz kamĉha. Pajkŝcu, nekztan tjapa nii famillŝ cusasanaca niŝtacama ŝelaquiĉha. ²Nii ocjalaqui famillŝ mantuquiz tjiiŝta ŝejlĉha, niŝaza niŝ irinsaqui yekja ŝoñŝquiz cwiŝiŝinajo cumpjiitaĉha, irinsa tanz oracama. ³Jalla niŝta irataĉha uĉumnacaqui. Tuquiqui uĉumqui ocjalaŝtakaz kamcanaqui ŝoñiŝ pinsita jarukaz kamatĉha. ⁴Yooziŝ pinsita timpu irantiŝcu Yoozqui niŝ Majch cuhanŝquichiĉha. Nekztan tsjaa maataquiztan majttataĉha, niŝaza Moisés lii mantuquiz ŝelatĉha. ⁵Jalla nuŝ Yoozqui niŝ persun Majch cuhanŝquichiĉha uĉumnaca Moisés lii mantuquiztan liwriizjapa, niŝaza Yooz maati cunta cjisjapa.

⁶Anĉucaŝ Yooz maati cjicanaqui Yoozqui niŝ Majch Espíritu Santo anĉuca kuzquiz cuhanŝquichiĉha. Espíritu Santuqui anĉuca kuzquiz Yooz Ejpŝquin cjuñŝkatĉha, “Wejt Tata” cjican. ⁷Jalla niŝtiquiztan Yooz cjen anĉucqui Moisés lii mantuquiz anaŝ iya ŝejlĉha. Yooz maati cjican, Yooz tjaata irinsa tanznaquiĉha.

**PABLUQUI CRIICHI ŜOÑINACŝQUIZ
ANCHA CJUÑĈHA**

⁸Tuqui anĉucqui werar Yooz anaŝ pajatĉha. Antiz ŝoñiŝ pinsita yooznacŝ mantuquizkaz ŝelatĉha. Nii yooznacaqui anaŝ ultimu Yooza, ŝoñiŝ pinsitiquiztankazza. ⁹Anziqui anĉucqui werar Yooz pajĉha. Primiraqui Yoozqui anĉuc maati cunta pajĉiĉha. Jalla nuŝ Yooz maati

cunta cjiscu, ĉkjaŝ anĉucqui ŝoñiŝ pinsita yooznacquin wilta cutasajo? ĉNii yooznacŝ mantuquiz wilta cjis pecjo? Nii yooznacaqui ana azzizza; niŝaza inakazza. ¹⁰Anĉucqui tirapan tjuñinacŝquizimi jiiznacŝquizimi oranacŝquizimi watanacŝquizimi rispitiñĉucĉha. Jalla niŝta rispitzqui anaŝ waquiziĉha. ¹¹Jalla nuŝ rispitan wejtla anĉucaquiz tjaajnzqui inapankaj cjiĉhani. Jalla niil jiwjatuĉha.

¹²Jilanaca, cullaquinaca, anĉucaquiz rocuĉha, wejŝtapachaŝ cjissaja, Moisés lii mantuquiztan liwriita, jalla niŝta. Wejrqui anĉuc yekja wajtchiz ŝoñiŝtakaz cjissinĉha judío cuzturumpinaca ana paaŝcu. Anĉucqui wejr zuma risiwchinĉucĉha, ana ĉjul wejt quintra kjaŝ cjiscu. ¹³Anĉucqui zizza, primeraqui wejr laacjichiŝ cjen anĉucatan kamchinĉha. Niŝaza anĉucatan kamcan, liwriiñi Yooz puntu paljajchinĉha. Jalla nii zizza anĉucqui. ¹⁴Jalla nii cona laacjitaqui wejtajapa tsjii pruebataĉha. Jalla niŝta weriŝ laacjiquiztan anĉucqui ana wejr iñarchinĉucĉha, niŝaza wejr ana jakjurpayz pecchinĉucĉha. Antiz wejr ancha zuma risiwchinĉucĉha, tsjii Yooz cuhanŝquita anjilaŝtakaz. Niŝaza Jesucristuŝtakaz wejr zuma risiwchinĉucĉha. ¹⁵Weriŝ anĉucatan kamchiŝ cjen anĉucqui zuma cuntintu sint'ichinĉucĉha. Jaziqui anĉucaquiz, ĉkjaŝt cjisjo? Wejrqui declaruĉha, anĉucatan kamcan, anĉucqui attasaŝ niiqui, persun ĉhujcquimi lecŝcu wejtquiz tjaatasaĉha. ¹⁶Wejrqui anĉucaquiz werar razunanaca chiichinĉha. Jalla nuŝ chiitiquiztan, ĉanĉucqui wejt quintra cjissinĉucjo?

¹⁷Nii ana werar razuna chiiñi ŝoñinacaqui anĉuc anchaŝ

importaycha. Jalla nuž importaycan ninacaqui ančhuc ana zuma cjisatz peccha. Wejtnacaquiztan t'akskatz peccha, ninacz partiquiz cjisjapa, nižaza ninacz honora waytiskatzjapa. ¹⁸Tsjii žoniQUI yekja žoñžquiz tsjan zuma kamañchiz cjisatz pecasača. Jalla nuž peccanaqui nii žoñžquiz ancha importayasača. Jalla niža importayzqui ancha zumača. Tjapa žoñinacaqui ančhucaquiz nižtaj paala. Anača wejrkaz, ančhucatan kamcanaqui, ančhuc importayz waquiziča. ¹⁹Zuma jilanaca, cullaquinaca, ančhucaltajapa wilta wejt kuzquiz ancha cjuñuča. Nižaza wejrqui ančhucaltajapa tiral cjuñuča ančhucaž Cristuž kamañchiz zuma kamzcama. ²⁰Wejrqui ančhucatan chical žejlz pecuča. Jalla nuž ančhucatan žejltasaž niQUI, juc'ant zuma carinchiz razuna chižintasača. Ančhuca quintu nonžcu wejrqui kuz turwayskatchinča.

ABRAHAMŽ MAATİŽ PUNTU

²¹Ančhucqui Moisés lii mantuquiz kamz pecñinaca, ¿nii lii mantuquiz kamzqui ana intintiya? ²²Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: Abrahamqui pucultan majchnacchizza. TsjiiQUI Abrahamž mantita piyunaž majttača. Tsjijzti Abrahamž zalža tjunaž majttača. ²³Piyunaž majtta majchqui žoñiž pinsita kuzcama majttatača. Tjunaž majtta majchzti Yooz tjaata tawk jaru majttatača. ²⁴Nii pucultan maatakquiztan tuž cjiča. Yoozqui pizc wilta taku tjaachiča. TsjiiQUI Sinaí cjita curquiz Yoozqui Moisesquiz mantita lii tjaachiča. Jakziltat nii lii mantuquiz žejlčhaja, jalla niQUI nii lii jaru kamstanča. Tsjaa maatakquiztan nii puntu cjiča. Naa maatakaqui Agar cjititača. ²⁵Agar

cjitiquiztan Sinaí curu cjiča. Sinaí curuQUI Arabia yokuin žejlča. Sinaí curquiztan Jerusalén watja cjiča. Jerusalén wajtchiz žoñinacami, nižaza tjapa judío žoñinacami Moisés lii mantuquiz žejlča. ²⁶Učhumzti anaž Moisés lii mantuquiz žejlča. Yooziž liwriitiquiztan ultim arajpach Jerusalén wajtchiz žoñinacčhumča. Jalla nii Jerusalenqui Yooz watjača.

²⁷Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Ana majtñi maataka, cuntintuž cjee. Majtz sufris ana pajžcumi, alto tawkžtan Yooztajapa honora waytila. Ecta maatakaqui juc'ant majchmaatinacchiz cjequiča ana ecta maatakquiztan”.

²⁸Jilanaca, cullaquinaca, jaziqui učhumqui Yooz tjaata tawk jaru Yooz maatinacčhumča, Isaac cjita žoñižtakaz. ²⁹Abrahamž pucultan majchnacžquiz tiža watchiča. Nii žoñiž kuzquiztan pinsita majttaqui quintratača nii Yooz Espíritu Santuž cjen majtta majchjapa. Anzimi niža iratazakazza. ³⁰Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Naa piyuni majchtanpacha chjatkata. Naa piyunaž majtta majchqui anaž irinsa tanznaquiča. Antiz zalža tjunaž majtta majch, jalla niikaz irinsa tanznaquiča”. ³¹Jilanaca, cullaquinaca, učhumqui anača naa piyunaž majtta maatinacažtakazqui. Antiz zalža tjunaž majtta maatinacažtakazčhumča. Učhumqui lijitum Yooz maatinacčhumča.

LIWRIIZ PUNTU PALJAYTA

5 ¹Jesucristuqui učhum liwriichiča, Moisés lii mantuquiz ana iya kamzjapa. Jesucristužquiz tjup kuzziz cjee. Anača nii lii mantuquiz iya kamzqui.

²Wejr Pabluqui ančhucaquiz cjiwča, ančhucqui judío chimpu

cuzturumpi jaru paaquiziñ niiqui, jalla nižtiquiztan ančhucaltajapa Cristuqui inakaz cjequičha. ³Wejrqui tii puntu ticlaručha, jakziltat Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa Moisés lii jaru persuna chimpuskatčhaja, jalla niiqui tjapa nii lii mantitanaca cumplistančha.

⁴Ančhucqui Moisés lii jaru Yooz yujcquiz ana ujchiz cjis pecčhaj niiqui, Cristužquiztan persunpachaž t'aksa. Nižaza liwriiñi Yooz kamañquiztan persunpachaž t'aksa. ⁵Yooz Espiritu Santuž cjen, nižaza Jesucristužquiz kuz tjaačiž cjen, učhumqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma kamañchiz, jalla nii tjapa kuztan tjewža. ⁶Jesucristuž partiquiz žejlcan žoñinacaqui tsjii parijučha. Judío chimpuchiz cjenami ana judío chimpuchiz cjenami anaž importičha. Antiz Jesucristužquiz kuz tjaaž importičha. Nižaza kuz tjaažcu zuma munaziñi kuzziz cjis importičha.

⁷Ančhucqui zumaž kamatčha. Jalla nuž zuma kaman, žject ančhuc atajchejo werar tjaa jintanaca ana cazjapajo? ⁸Jalla nii atajñiqui anačha Yoozquiztan. Yoozqui ančhuc kjawzičha, liwriita cjisjapa. ⁹Jaknužt tsjii zkoluc liwatura tjapa t'anti maza t'amkatčhaja, jalla nižta irata zkoluc ana zuma tjaañinacaqui tjapa ančhuc tsjii kjutñi chjichasačha. ¹⁰Jesucristo Jiliriz cjen wejrqui ančhucquiztan anal kuz turwayskatučha. Ultimquiziqui jaknužt wejrqui Yoozta kamañ puntu pinsučhaja, jalla nužuzakaz ančhucqui Yoozta kamañ puntu pinsaquičha. Nižaza jakziltat ančhuca kuz turwayskatčhaja, jalla niiqui casticta cjequičha, jakziltapirimi.

¹¹Jilanaca, cullaquinaca, tuquiqui ima Jesucristužquiz kuz tjaaan, wejrqui tjaa jinchinčha, judío chimpuchiz ana želaquiziñ niiqui,

Yooz yujcquiziqui anapanž zuma želasačha. Jalla nuž tira tjaa jintasaž niiqui, žkjažtiquiztan wejt quintr a ancha tanjo? Jalla nuž tjaa jintasaž niiqui, Jesucristuž ticz puntuquiztan tjaa jincanpacha ana wejt quintr a tanasačha. Pero jalla nižta ana tjaa jinchinčha. ¹²Ančhuca kuz turwayskatñinacaqui persun janchej pootpootžla.

¹³Jilanaca, cullaquinaca, Yoozqui ančhuc kjawzičha Moisés liiquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nuž liwriita cjian, anaž persun kuzcamakaz kamz waquizičha. Antiz zuma munazican porapat yanaparassa. ¹⁴“Jaknužt persunpachquiz zuma okzaja, jalla nižta irata parti žoñinacžquiz zuma okzpančha”. Jalla nuž kamcan tjapa Moisés liiqui cumplissa. ¹⁵Pero ančhucqui porapat chjaawjwasaquiziñ niiqui, nižaza porapat ch'aasaquiziñ niiqui, jalla nižtiquiztan tsjiimi tsjiimi aksnaquičha.

ESPIRITU SANTUŽ IRPITA KAMZ

¹⁶Wejrqui cjiwčha, ančhucqui Yooz Espiritu Santuž irpita kama. Nekztan persun ana zum kuzquiz pectanac jaru ana kamaquičha. ¹⁷Nii ana zum kamañquiqui Espiritu Santuž pecta kamañ quintr ačha. Nižaza Espiritu Santuž pecta kamañquiqui nii ana zum kamañ quintr ačha. Nii pizc kamañquiqui anačha tsjiikazqui, antiz pisc punta kamañ ačha, zuma kamañ a, ana zuma kamañ a, jalla nii. Jalla nižtiquiztan nii ana zuma kamañ a pecñi kuzqui ančhuc atajčha zuma kamañ jaru ana kamzjapa. ¹⁸Pero ančhucqui Espiritu Santuž irpitaž cjequiziñ niiqui, anačha lii mantuquiz žejlzqui.

¹⁹Nii ana zuma kamañ a pecñi kuzqui jalla tižta paaz pecčha: adulterio paaz, yekja maatakžtan yekja luctakžtan ana

wali paaz, azzucanaca paaz, ²⁰žoniž paata yooznacžquiz sirwiz, žoniž quintrayaykiz paaz, žoniž quintrachuchas, žonižtan ch'aas, iñiziz, čhjaawjkatas, persun kuzcamapankaz paaz, t'aka t'aka cjiyas, tsjii partiquiztan tsjii partiquiztan quintras, ²¹zmaz, žoni conz, licz, ana wira wali pijjista paaz, jalla nižta ana zumanaca paaz pecčha nii ana zuma kamaña pecñi kuzqui. Tuquiqui wejrqui ančhucaquiz chiižinchinčha, ana nižta paazjapa. Wilta ančhucaquiz chiižinučha, anapan nižtanaca paaz waquizičha. Jalla nižta paañi žoniñacaqui werar Yooz mantuquiz ana žejlčha.

²²Espíritu Santuž kamañ jaru kamcan, jalla tižtanaca paasa: zuma munaziz, cuntintu cjis, llan kuzziz cjis, pazinziz kuzziz cjis, okzñi kuzziz cjis, zumanaca paaz, lijituma kamz, ²³humilde kuzziz cjis, ana zuma pecñi kuz persun kuzquiz ewjaz. Jalla nii zuma paatanacaqui anapančha lii quintrahui. ²⁴Nižaza jakziltat Cristuž partiquiz žejlčhaja, jalla ninacaqui nii ana zuma paaz pecñi kuz mantuquiz ana kamz waquizičha. Nii ana zuma pecñi kuzquiztan ticzi žonižtakazza. Nižaza nii ana zuma pinsitanac jaru ana kamz waquizičha. ²⁵Učhumqui Espiritu Santuž cjen liwriitažlaja nižaza ew kamañchizlaja, jalla nižtiquiztan učhumqui Espiritu Santuž cjen nii zuma kamañ jaru pan kama.

²⁶Jalla nii zuma kamañ jaru kamcan učhumqui ana mitarazi kuzziz cjistančha. Nižaza ana žawjwa zjiicanñi kuzziz cjistančha. Nižaza anaž porapat zmazastanqui.

PORAPAT YANAPARAS WAQUIZIČHA

6 ¹Jilanaca, cullaquinaca, yekjap ančhucqui Espiritu Santuž

kamañchiz kamiñchucčha. Jaziqui ančhucqui tsjii criichi žoni uj paañipacha cheraquiz niiqui, zuma kuztan chiižinaquičha, nii uj paañi žoni wilta zuma kamañchiz cjejajoy. Nižaza ančhucqui persun kuzqui zuma cwitaza, ujquiz ana tjojtsjapa. ²Pruebanacaž watan, ančhucqui porapat kuzzassa. Jalla nuž kamcan ančhucqui Cristuž lii cumpličha, zuma munaziz, jalla nii. ³Jakziltat persun puntuquiztan mit kuzziz “Wejrqui zumtčha” cjan pinsačhaja, jalla niiqui persunpacha incallčha. Anaž zumačha niiqui. ⁴Zapa mayni persun kamtanaca tantiistančha, zuma ana zuma kamta, jalla nii. Jakziltat zuma kamchizlaj niiqui, cuntintuž cjesačha, persuna zuma kamtaž cjen. Criichi žoniñacaqui yekja žoniž kamaña iñarčzu, anaž mitarazi kuzziz cjis waquizičha, “Wejrqui juc'ant zuma kamañchiztčha” cjan. ⁵Ultimquiziqui zapa mayni persun kamañquiztan jama Yooziž tantiitaž cjequičha.

⁶Yooz puntu tjaajinta žoniqui persun cusasanacquiztan tjaaz waquizičha Yooz puntu tjaajiñinacžquiz.

⁷Ančhucqui persun kuzquizpacha anačha incallzqui. Yoozquiztan ana atipasačha. Jaknužt tsjii žoni kamčhaja, jalla niit jama pjalžtaž cjequičha.

⁸Jakziltat persun kuzcamakaz kamčhaja, jalla niiqui niž ana zuma kamtiquiztan castictaž cjequičha. Nižaza jakziltat Espiritu Santuž kamañ jaru kamčhaja, jalla niiqui Espiritu Santuž cjen Yooztan wiñayaž kamaquičha. ⁹Učhumqui zumanaca paazjapa tjurt'ila. Ultimquiziqui pactaž cjequičha, ana jaytasaz niiqui. ¹⁰Jalla nižtiquiztan čhjulora zumanaca payi atchucaž cjequiz niiqui, učhumqui zumaž paala tjapa žoniñacžquizimi. Criichi mazinacžquizimi juc'ant zuma paala.

ŽERZ TAKUNACA

¹¹Anziqui wejt persun kjaržtan cjiJRžcuĉha. Tii pajk litranaca chera.
¹²Tsjii žoñinacaqui anĉhuc judío chimpuchiz cjiskatz pecĉha. Jalla ninacaqui nuž pecĉha, parti žoñinacž kuz wali cjiskatzjapa, nižaza parti žoñinacaž ninacžjapa ana quintru cjisjapa. Cristuqui cruzquiz ticziĉha uĉhumnaca liwriizjapa, judfuž irata ana chimputa cjenami. ¹³Pero nii chimputa žoñinacapacha Moisés lii jaru ana zumpacha kamĉha. Ninacaqui anĉhuc chimpuchiz cjiskatz pecĉha, anĉhuca janchiquiz chimpuchiz cjen persun incantiñi kuzziz cjisjapa. ¹⁴Wejrqui anaĉha ĉhjulquiztanami incantiñi kuzziztqui. Jesucristo Jiliriž uĉhum laycu ticziquiztan, jalla nektankazza wejrqui incantiñi kuzziztqui. Jesucristuž ticziž cjen wejrqui liwriitaĉha. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz žejlñinacaqui anaž wejr

anĉa importayuĉha. Ninacžquiztan ticzi žoñižtakaztĉha wejrqui.

¹⁵Jesucristuž partiquiz žejlcan, judío chimpuchiz cjisqui anaž importiĉha, nižaza ana chimpuchiz cjismi ana zakaz importiĉha. Ew kamañchiz cjisqui jalla niikaz importiĉha.

¹⁶Jakziltat ew lii kamañ jaru kamĉhaja, jalla ninacaqui ultim werar Yooz partir žoñinacaĉha. Jalla ninacžtan Yooztan zumaj cjila, nižaza Yoozqui ninacžquiz okžla.

¹⁷Tekztan nawjĉhuc tii puntunacquiztan ana jecmi wejtquiz molestila. Jesucristo Jiliržtajapa kamchiž cjen wejt janchiquiz chjojrínaca zejlĉha. Nii chjojrínaca kjanapachaž tjeeža, “Wejrtĉha Jesucristuž partiquiztqui”, jalla nii. Anzcama nii chjojrínacaqui wejt janchiquiz cherĉucaĉha.

¹⁸Jilanaca, cullaquinaca, uĉhum Jesucristo Jiliriqui anĉhuca kuznaca walikaj cjiskatla. Jalla nužoj cjila. Amén.